

RESSENYES

32

AVENTIN, MERCÈ

Vilamajor 872-1299. De la fi del Sistema Antic a la consolidació del Feudalisme. Ed. AUSA. Sabadell.-1990

La publicació del treball de Mercè Aventín sobre Vilamajor, representa una contribució important a la divulgació de l'etapa medieval del Vallès. La impressió del llibre ha estat possible gràcies a l'ajut proporcionat per La Rectoria, grup de persones vinculades al món de l'art que, interessades en la difusió de la cultura, han aportat part del finançament d'aquest treball.

Mercè Aventín és una medievalista formada a la Universitat de Barcelona i actualment hi treballa com a professora al Departament d'Història Medieval. Durant la seva carrera com a investigadora ha estudiat diversos temes, però essencialment s'ha centrat en Vilamajor. Així doncs, s'ha de remarcar la seva Tesi de Llicenciatura, dedicada a aquest àmbit geogràfic, i la seva Tesi Doctoral que versa sobre el Vallès a la baixa edat mitjana.

Mercè Aventín s'afegeix a altres historiadors en l'estudi de Vilamajor donada l'excepcionalitat de la seva documentació: Una làpida de l'any 872, una requesta de béns de mitjans del segle X i els comptes del palau comtal i del fisc (s. XII).

L'estructura amb què Aventín ha dividit el seu llibre és força clara. La primera part, titulada *Del present cap el passat*, està dedicada a introduir als lectors la geografia. L'aproximació geogràfica es refereix a la geografia física, la fauna i la flora, les activitats de la població, els tipus de construccions del territori i les comunicacions. Així doncs, aquest apartat del llibre pretén apropar la realitat geogràfica i humana a aquells que no la coneixen o que no han observat aquestes característiques.

El segon capítol és el dedicat als pobles de Sant Pere i Sant Antoni. En aquest espai, doncs, es fa la primera aproximació a la història de l'edat mitjana a través de la descripció arquitectònica dels edificis religiosos i les masies que encara es conserven.

La segona part, anomenada *el poblament*, s'inicia amb la presentació de les fonts. Cal afegir també, que per fonamentar les seves hipò-

tesis i crear-ne de noves no ha utilitzat solament documents escrits sinó que s'ha ajudat de la toponímia. En darrer lloc, aquesta part serveix a l'autora per exposar el desenvolupament del poblament de Sant Pere de Vilamajor i la creació de Sant Antoni o vila nova. La tercera part del llibre ha estat la utilitzada per analitzar la societat. Per fer-ho, l'ha dividit en dos capítols que tenen un denominador comú: en el primer es fa referència a la pagesia i a la monarquia i s'exposa l'administració comtal, els béns i els drets dels comtes-reis i els privilegis reials de Vilamajor; en el segon, Aventín parla de la pagesia i l'Església, en el qual s'intenta demostrar el funcionament de la seva administració (senyorial i religiosa) i el proveïment dels serveis espirituals.

Mercè Aventín acaba el seu llibre amb unes breus conclusions que tornen a plantejar alguns dels problemes exposats al llarg del llibre i intenta valorar la manera en què han estat analitzats.

Així, doncs, aquest llibre ofereix una visió força completa de la primera meitat de l'edat mitjana que serveix per recompondre el poc que es coneix sobre la història vallesana. Finalment, afegirem que afortunadament els últims anys han estat força productius pel que fa a l'estudi d'aquesta etapa històrica donat que es publicà un treball sobre els segles IX, X i XI i en l'actualitat es porten a terme altres recerques dins de la cronologia baix-medieval.

Virtuts Angulo

Àrea d'Història i Art Medieval i Modern

DANTI I RIU, JAUME

Aixecaments populars als Països Catalans (1687-1693). Col. I Biblioteca d'Història dels Països Catalans núm. 1 Ed. Curial, Barcelona 1989.

Si l'aparició d'un llibre d'història és sempre un esdeveniment important, ho és encara més quan coincideix alhora amb una nova col·lecció com s'esdevé en aquest cas. El fet que aquesta tingui com a objectiu recollir treballs d'investigació d'arreu dels Països Catalans té una transcendència no només metodològica